

„V pomáhajících profesích panuje takové přesvědčení, že vše musí být sto procentní. Že musím umět všem dětem pomoci, že to musím udělat dneska, že zítra už může být pozdě. Je tu statisticky více lidí, kteří to myslí dobře, ale škodí si tím, že neumí rozložit své síly. Jako klíčový vidím zájem. Tam, kde už nemám zájem ani o sebe a jsem vyhořelý, jak se můžu zajímat o děti a předávat jim něco pozitivního?“ ptá se psycholog Daniel Štach v rozhovoru pro Eduzín.cz.

Krátce

- **Ve třech krajích se od pondělí otevírají školky, na středních školách se obnovuje praktická výuka.** Školy sice vláda označuje za prioritu, na začátku týdne ale představila obrysy plánu pro příští týden pro otevírání ekonomiky (novinky.cz). Plány na rozvolňování se odvíjejí podle počtu nových případů. Zda dostane přednost ekonomika nebo školky, z nich nebylo jasné (CNN Prima News). „Pokud by obchody vytěsnilly školky, byl by to první vážný odklon od našich doporučení,“ řekl v rozhovoru pro Respekt epidemiolog Petr Smejkal. Mezitím Praha 9 oznámila, že chce správní žalobu, jejímž cílem je zrušit opatření omezující prezenční výuku – chodit do školky by podle radnice měly všechny negativně testované děti (novinky.cz), opírá se přitom o výsledky antigenního i PCR testování, kteří v Praze odhalily minimum pozitivních žáků (novinky.cz). Některé školky začaly místo antigenních používat PCR testy, připívají na to obce i rodiče (aktualne.cz). Vláda rozhodla, že se od 26. dubna vedle praktické výuky na středních školách a v posledních ročnících vysokých škol otevrou školky a dětské skupiny v Královéhradeckém, Karlovarském a Plzeňském kraji (idnes.cz). Vláda v pátek představila „balíčky“, podle kterých se při nižším počtu nových případů má řídit rozvolňování, na střední a vysoké školy v nich ale na rozdíl od restaurací a divadel zapoměla. „Ministerstvo školství v souladu s doporučením MeSES předpokládá, že se střední školky otevrou pro teoretickou výuku nejpozději při týdenní incidenci 75 případů na 100 tisíc obyvatel,“ řekla Lidovým novinám mluvčí resortu Aneta Lednová. S balíčky podle expertů mohou zamíchat mutace, problém jsou velké rozdíly v počtech nových případů mezi regiony (seznamzpravy.cz).
- **„V současné době vidíme strmý nárůst, stav duševního zdraví dětí a adolescentů je alarmující,“ říká v pořadu Reportéři ČT Iva Dudová,** primárka Dětské psychiatrické kliniky v pražském Motole. Typický pacient „covidové psychiatrie“ je dívka mezi dvanácti a šestnácti, která přichází s úzkostí, často sebepoškozováním, pocitu beznaděje a nudy, kdy je „každý den stejný“.
- **Poslanci dali ministru Plagovi úkol. Chtějí, aby urychleně umožnil úřední maturitu.** Bývalá ministryně školství Kateřina Valachová upozornila, že školky v velké části neupravily obsah ani termínů praktické zkoušky (twitter), téma úřední maturity se dostalo na pořad jednání sněmovny. Proti tvrzení, že žáci se nemohli na maturitu připravit, se ohradili zástupci Unie školských asociací CZESHA (novinky.cz). Sněmovna v pátek vyzvala Plagu, aby do 28. 4. úřední maturitu umožnil. Vyzvala ho také, aby zajistil dostatek opravných termínů „zejména praktické části“ maturit, které na řadě škol začaly minulý pondělí, a to s ohledem na termíny přijímacích zkoušek na vysoké školy. „Pro usnesení hlasovalo 46 z 85 přítomných poslanců. Kromě poslanců ANO a ČSSD to prosadili zástupci SPD a Dominik Feri (TOP 09),“ uvedla CNN Prima News. Podle Plagy po něm sněmovna chce, aby postupoval protizákonně (twitter). „Přijetí novely školského zákona, která by řešila jarní termín maturitních zkoušek, by si v současné době vyžadovalo stav legislativní nouze,“ upřesnila mluvčí ministerstva školství Aneta Lednová (ceskenoviny.cz). Plaga maturitu vyzval, aby se dál učili (MNL Prima News), Valachová si na twitteru postěžovala, že ji poslanci ANO opakovaně ujišťovali, že byl postup sněmovny s Plagou předem projednán.
- **V Semilech odvolali ředitele školy, který netrval na testování, rodiče připravují žalobu na stát.** Na podporu ředitele se před jednáním zastupitelstva sešlo zhruba tři sta lidí (novinky.cz). „Toto není posláním žádné školy, natož waldorfské, aby upírala právo dětem chodit do školy a přebírala rodičovská práva. S tím jsem se nemohl vnitřně ztotožnit,“ popsál důvody pro své rozhodnutí Ivan Semecký, v pondělí večer jej za to rada města odvolala (aktualne.cz). Vedením školy byly pověřeny jeho dvě zástupkyně, přes nesouhlas jedné z nich se škola rozhodla od čtvrtka testovat (CNN Prima News). Ivan Semecký se chce bránit u soudu, už oslovil právníky (novinky.cz).
- **EDUin spouští podcasty o tom, co hýbe světem vzdělávání aneb o vzdělávání s nadhledem.** Ve vedení rozhovorů se střídá tisková mluvčí EDUin Pavla Lioliasová s moderátorkou Veronikou Sedláčkovou. Ta v prvním díle mluví s programovým ředitelem EDUin Miroslavem Hřebeckým o návratu žáků do škol. V dalších dílech uslyšíte nejen odborníky na vzdělávací politiku, ale také učitele nebo psychology. EDUcast najdete v podcastových aplikacích, jako je Spotify, Google podcast nebo Apple Podcasts nebo na webu eduin.cz jednou za 14 dní.
- **Stejně jako vloni, i letos termíny přijímacích zkoušek na vysoké školy kolidují s maturitou.** V otevřeném dopise adresovaném rektorům vysokých škol na to upozorňují žáci sdružení ve spolcích Středoškolský sněm hl. m. Prahy a Česká středoškolská unie (ČSU), chtějí úpravy termínů. „Současná podoba přijímaček nám středoškolákům zároveň nedává dostatek času na řádnou přípravu, a to hlavně z důvodu posunutí školního roku, čímž přijímací řízení na vysoké školy mj. zvýhodňuje zahraniční studenty,“ tvrdí předseda ČSU René Schilke (novinky.cz). Rektoři přislíbili, že v případě kolize vyhlásí další termín (idnes.cz).

V souvislostech

JAK POHNOUIT ŠKOLSTVÍM? POSLECHNĚTE SI, CO POVAŽUJE ZA PODSTATNĚ ČLOVĚK, KTERÝ SE PODÍLÍ NA ZMĚNÁCH VZDĚLÁVACÍHO SYSTÉMU PO CELÉM SVĚTĚ

Na vlně změny vyplula letošní konference iniciativy Úspěch pro každého žáka. O změně se během ní mluvilo opravdu hodně, a to nejen z českého úhlu pohledu. Letos byl hlavním řečníkem konference Michael Fullan, uznávaný odborník na změnu vzdělávacích systémů a tvůrce konceptu deep learning. Záznam jeho online příspěvku Leadership vedoucí ke zlepšování učení pro všechny žáky, nové příležitosti k hluboké proměně je již nyní k dispozici na webu konference. Najdete tu také prezentaci věnovanou vznikajícímu střednímu článku nebo wellbeingu nejen v době pandemie. Další příspěvky, včetně záznamu odpoledního semináře, na kterém Michael Fullan diskutoval problémy českého školství naživo s účastníky konference, budou na webu postupně přibývat.

Co je nezbytné, aby mohlo dojít ke smysluplné změně? Základní podmínkou, kterou si ověřil v praxi v řadě zemí, je podle Micheala Fullana znát odpověď na dvě základní otázky, a to co a také jak. Vědět co, to pro něj znamená sdílet ve vzdělávací komunitě hluboké porozumění o tom, jak probíhá učení. „A k tomu nedospějete tak, že napíšete strategii, pronesete projev nebo uspořádáte školení,“ říká ve svém příspěvku Michael Fullan. Jak tohoto cíle dosáhnout? Hned na několika příkladech, od prostředí jedné školy až po celý vzdělávací systém, Fullan vysvětluje, proč přikládá zásadní důležitost spolupracující komunitě všech, kdo do vzdělávacího systému vstupují.

Zmínil mimo jiné práci profesora Jacka Hattie, který se zabýval pedagogickými strategiemi, které prokazatelně vedou ke zlepšení výsledků žáků. „Začal strategiemi, které používají jednotliví učitelé, jako je skupinová práce nebo zpětná vazba, zkoumal jich zhruba 350,“ poznamenal Fullan. Řádově vyšší efekt na výsledky učení má ale podle něj spolupráce mezi učiteli, kterou Hattie pojmenoval jako společně vnímanou účinnost.

Domácí úkoly pro politiky. Co je potřeba k tomu, aby se české školství posunulo do 21. století?

Má-li každé dítě v Česku dostat příležitost k tomu, aby mohlo využít svůj vzdělávací potenciál, musí vzdělávací systém projít proměnou, jsou přesvědčeni signatáři výzvy Domácí úkoly 2021 adresované politikům. Shrnuli v ní řadu konkrétních kroků seřazených do několika oblastí, které jsou podle nich pro efektivní změnu potřeba. Soustředí se na pět základních témat – požadují stabilní a skutečně realizovanou strategii pro vzdělávání, vytvoření nástrojů, které by umožnily evidence-based rozhodování, systémový přístup k řešení nerovností, důraz na kvalitní učitelkou přípravu a také soustavnou podporu pro školky ředitele. Za výzvou stojí Česká rada dětí a mládeže, EDUin, Nadační fond Eduzměna, Otevřeno, Učitel naživo, Učitelská platforma a Česká odborná společnost pro inkluzivní vzdělávání, podpořily ji také Česká středoškolská unie, České priority, Ředitelská akademie a Výluka. Materiál oponovalo 19 externích expertů z praxe i akademického prostředí, koordinátorem projektu je spolek Frank Bold Society.

Tipy a události (výběr z EDUKalendáře)

- **Poslechněte si první díl podcastu EDUcast o návratu dětí do škol**

Pomozte nám zviditelnit vzdělávání v českém mediálním prostoru.

Hlasujte pro EDUzín!